

Na podlagi 4. in 15. člena Zakona o revidiranju (Uradni list RS, št. 65/08; odslej ZRev-2) ter v skladu s soglasjem Agencije za javni nadzor nad revidiranjem št. xxx z dne xx. xx. 2009 je Revizijski svet Slovenskega inštituta za revizijo na xx. redni seji dne xx. xx. 2009 sprejel

STALIŠČE 8

DODATEN REVIZIJSKI PREGLED GLEDE IZPOLNJEVANJA PRAVIL O UPRAVLJANJU S TVEGANJI V BANKAH IN HRANILNICAH

I. UVOD

1. člen

(Vsebina Stališča)

(1) Stališče Revizijskega sveta o dodatnem revizijskem pregledu glede izpolnjevanja pravil o upravljanju s tveganji v bankah in hranilnicah (odslej to Stališče) pojasnjuje postopke pri posebnem revizijskem poslu, ki ga opravi revizor na podlagi Sklepa o najmanjšem obsegu in vsebini dodatnega revizijskega pregleda glede izpolnjevanja pravil o upravljanju s tveganji v bankah in hranilnicah (Uradni list RS, št. 42/09; odslej Sklep).

(2) Določila tega Stališča se smiselno uporabljajo tudi za podružnice bank tretjih držav.

(3) Kadar se to Stališče sklicuje na določila drugih predpisov, se ta določila uporabljajo v njihovem vsakokrat veljavnem besedilu.

2. člen

(Opredelitev pojmov)

Pojmi, uporabljeni v tem Stališču, imajo enak pomen kot v določilih zakona, ki ureja gospodarske družbe, zakona, ki ureja revidiranje, in drugih pravil revidiranja ter podzakonskih predpisov zakona, ki ureja bančništvo.

II. DOLOČILA O REVIZIJSKEM PREGLEDU

3. člen

(Pravila revidiranja)

V skladu s 3. členom Sklepa opravi revizor dodatni revizijski pregled izpolnjevanja pravil o upravljanju s tveganji v bankah in hranilnicah (odslej banka). Za namene pregleda vključujejo pravila revidiranja tudi predpise Banke Slovenije, in sicer:

- Sklepa o nadzoru bank in hranilnic na konsolidirani podlagi (Uradni list RS, št. 135/06 in 104/07; odslej Sklep o konsolidiranem nadzoru);
- Sklepa o upravljanju s tveganji in izvajanju procesa ocenjevanja ustreznega notranjega kapitala za banke in hranilnice (Uradni list RS, št. 135/06, 28/07 in 104/07; odslej Sklep o upravljanju s tveganji);
- Sklepa o izračunu kapitala bank in hranilnic (Uradni list RS, št. 135/06 in 104/07; odslej Sklep o izračunu kapitala)

4. člen

(Vsebina pregleda)

(1) Revizijski pregled izpolnjevanja pravil o upravljanju s tveganji opravi revizor na podlagi določil Mednarodnih standardov revidiranja, pri čemer mora zbrati zadostne in ustrezne dokaze, ki mu dajejo sprejemljivo zagotovilo, da je izpolnjevanje pravil o upravljanju s tveganji na posamični ali konsolidirani podlagi skladno z zahtevami Sklepa o upravljanju s tveganji in Sklepa o izračunu kapitala.

(2) Pri revizijskem pregledu izpolnjevanja pravil o upravljanju s tveganji revizor v povezavi s:

- splošnimi standardi upravljanja s kreditnim tveganjem iz Priloge I Sklepa o upravljanju s tveganji,
- splošnimi standardi upravljanja s tržnimi tveganji iz Priloge II Sklepa o upravljanju s tveganji,
- splošnimi standardi upravljanja z obrestnim tveganjem iz Priloge III Sklepa o upravljanju s tveganji,
- splošnimi standardi upravljanja z operativnim tveganjem iz Priloge IV Sklepa o upravljanju s tveganji,
- splošnimi standardi upravljanja z likvidnostnim tveganjem iz Priloge V Sklepa o upravljanju s tveganji;

za vsako od teh tveganj oceni:

1. izpolnjevanje organizacijskih zahtev;
2. ustreznost obravnave tveganj.

5. člen

(Organizacijske zahteve)

Pri presoji ustreznosti izpolnjevanja organizacijskih zahtev iz 1. točke 2. odstavka 4. člena upošteva revizor 6. člen Sklepa.

6. člen

(Obravnava tveganj)

Pri presoji ustreznosti obravnave tveganj iz 2. točke 2. odstavka 4. člena upošteva revizor 7. člen Sklepa.

7. člen

(Kreditno tveganje)

(1) Presajo ustreznosti obravnave kreditnega tveganja opravi revizor v skladu z 8. členom Sklepa, pri čemer upošteva 2. odstavek tega člena.

(2) Pri pregledu politike sprejemljivih vrst zavarovanja in metodologije ocenjevanja vrednosti zavarovanja za namen izračunavanja kapitalskih zahtev in ocenjevanja izgub iz kreditnega tveganja v okviru presoje ustreznosti obravnave kreditnega tveganja revizor upošteva, da:

- a) je politika posameznih vrst zavarovanja sprejemljiva, če je dokumentirana in pripravljena na podlagi navodil Banke Slovenije oziroma jo je Banka Slovenije v okviru nadzora nad banko odobrila;
- b) je metodologija ocenjevanja vrednosti zavarovanja za namen izračunavanja kapitalskih zahtev in ocenjevanja izgub iz kreditnega tveganja sprejemljiva, če je dokumentirana in pripravljena na podlagi navodil Banke Slovenije oziroma jo je Banka Slovenije v okviru nadzora nad banko odobrila.

8. člen
(Tržna tveganja)

Presojo ustreznosti obravnave tržnih tveganj opravi revizor v skladu z 9. členom Sklepa.

9. člen
(Obrestno tveganje)

Presojo ustreznosti obravnave obrestnega tveganja opravi revizor v skladu z 10. členom Sklepa.

10. člen
(Operativno tveganje)

Presojo ustreznosti obravnave operativnega tveganja opravi revizor v skladu z 11. členom Sklepa.

11. člen
(Likvidnostno tveganje)

Presojo ustreznosti obravnave likvidnostnega tveganja opravi revizor v skladu z 12. členom Sklepa.

12. člen
(Kapital, kapitalske zahteve in ustreznost notranjega kapitala)

Pregled kapitala, kapitalskih zahtev in ustreznosti notranjega kapitala opravi revizor v skladu 13., 14. in 15. členom Sklepa.

III. DOLOČILA O REVIZORJEVEM POROČANJU

13. člen

(Revizorjevo poročanje o izpolnjevanja pravil o upravljanju s tveganji)

(1) Revizor poroča o izpolnjevanja pravil o upravljanju s tveganji na način, določen s smiselno uporabo MSR 800 ter predstavljen v Prilogi 1 tega Stališča.

(2) Revizorjevo mnenje o izpolnjevanju pravil o upravljanju s tveganji je glede na izsledke opravljene revizije lahko:

- brez pridržkov s pojasnjevalnim(i) odstavkom (odstavki);
- s pridržki;
- odklonilno.

(3) Ne glede na drugi odstavek tega člena lahko revizor zavrne, da bi izrazil mnenje, če so možne posledice omejitve področja tako pomembne in vsestranske, da ne more pridobiti zadostnih in ustreznih dokazov ter zato ne more dati zagotovila.

14. člen

(Revizorjevo zagotovilo o izpolnjevanju pravil o upravljanju s tveganji)

Revizorjevo zagotovilo o izpolnjevanju pravil banke o upravljanju s tveganji vključuje:

- morebitne odstavke, ki pojasnjujejo pridržke, odklonilno mnenje ali zavrnitev mnenja;
- odstavek z izraženim mnenjem in
- pojasnjevalni odstavek (pojasnjevalne odstavke) k izraženemu mnenju.

15. člen

(Odstavek z izraženim mnenjem)

V tem odstavku revizor izrazi mnenje o tem, ali so bili v revidiranem obračunskem obdobju na posamični oziroma konsolidirani podlagi v vseh pomembnih pogledih

- izpolnjeni splošni standardi upravljanja s kreditnim tveganjem, tržnimi tveganji, obrestnim tveganjem, operativnim tveganjem in likvidnostnim tveganjem, določeni s Prilogami I–V Sklepa o upravljanju s tveganji;
- izpolnjenje posebne zahteve Sklepa, povezane s pravili upravljanja s kreditnim tveganjem, tržnimi tveganji, obrestnim tveganjem, operativnim tveganjem in likvidnostnim tveganjem;
- v povezavi s kapitalom, kapitalskimi zahtevami in ustreznim notranjim kapitalom banke upoštevana določila Sklepa o izračunu kapitala.

16. člen

(Pojasnjevalni odstavki v revizorjevem poročilu)

Revizorjevo poročilo o izpolnjevanju pravil o upravljanju s tveganji iz 13. člena tega Stališča vključuje poleg morebitnih drugih pojasnjevalnih odstavkov pojasnjevalne odstavke o:

- povzetku morebitnih pomanjkljivosti, ki po revizorjevi oceni sicer niso pomembne, vendar je nanje treba opozoriti, in so bile ugotovljene pri pregledu izpolnjevanja pravil o upravljanju s tveganji iz členov 4 – 12 tega Stališča;
- zbirnih ugotovitvah glede izpolnjevanja revizorjevih priporočil, povezanih s spoštovanjem pravil o upravljanju s tveganji, iz preteklih let;
- povzetku morebitnih bistvenih revizorjevih priporočil, povezanih s spoštovanjem pravil o upravljanju s tveganji.

IV. DATUM UVELJAVITVE IN UPORABE TER POJASNILA TEGA STALIŠČA

17. člen

(Datum uveljavitve in uporabe)

To Stališče začne veljati osmi dan po objavi v Uradnem listu RS; uporabljati se začne pri revidiranju računovodskih izkazov in pregledu letnih poročil bank in hranilnic za leto 2009. Z dnem uveljavitve tega Stališča preneha veljati Stališče 8 – Revizorjev pregled in poročanje o letnem poročilu ter drugih zakonskih in regulativnih zahtevah bank in hranilnic (Uradni list RS, št. 50/2008)

18. člen

(Pojasnila)

Za pojasnila in tolmačenje posameznih točk tega Stališča je pristojen Revizijski svet Inštituta oziroma po pooblastilu Revizijskega sveta Inštituta strokovne službe Inštituta.

Zgled revizorjevega poročila o izpolnjevanju pravil o upravljanju s tveganji v bankah in hranilnicah

POROČILO NEODVISNEGA REVIZORJA

Pri banki ABC smo za poslovno leto, ki se je končalo 31. 12. 20xx, v povezavi z izpolnjevanjem pravil o upravljanju s tveganji pregledali njeno upoštevanje določil podzakonskih predpisov Zakona o bančništvu (Uradni list RS, št. 131/06, 109/08 in 19/09) – Sklepa o nadzoru bank in hranilnic na konsolidirani podlagi (Uradni list RS, št. 135/06 in 104/07; odslej Sklep o konsolidiranem nadzoru), Sklepa o upravljanju s tveganji in izvajanju procesa ocenjevanja ustreznega notranjega kapitala za banke in hranilnice (Uradni list RS, št. 135/06, 28/07 in 104/07; odslej Sklep o upravljanju s tveganji) in Sklepa o izračunu kapitala bank in hranilnic (Uradni list RS, št. 135/06 in 104/07; odslej Sklep o izračunu kapitala) – v poslovnem letu, ki se je končalo 31. 12. 200x.

Za izpolnjevanje pravil o upravljanju s tveganji v skladu z navedenimi predpisi je odgovorno poslovodstvo banke. Naša odgovornost je izdaja poročila na podlagi opravljenega revizijskega pregleda.

Področje revizije

Revizijo izpolnjevanja pravil o upravljanju s tveganji smo opravili na podlagi smiselne uporabe Mednarodnega standarda revidiranja 800 in drugih Mednarodnih standardov revidiranja. Ti standardi zahtevajo od nas načrtovanje in izvedbo revizije za pridobitev sprejemljivega zagotovila, da je banka ABC upoštevala ustrezna določila navedenih podzakonskih predpisov ZBan-1. Revizija vključuje preizkuševalno preverjanje ustreznih dokazov. Prepričani smo, da je naša revizija primerna podlaga za naše mnenje.

Mnenje o izpolnjevanju pravil o upravljanju s tveganji

(Morebitni odstavki, ki pojasnjujejo pridržke, odklonilno mnenje ali zavrnitev mnenja.)

Po našem mnenju so bili v banki ABC v poslovnem letu, ki se je končalo na dan 31. decembra 200x, v vseh pomembnih pogledih

- izpolnjeni splošni standardi upravljanja s kreditnim tveganjem, tržnimi tveganji, obrestnim tveganjem, operativnim tveganjem in likvidnostnim tveganjem, določeni s Prilogami I–V Sklepa o upravljanju s tveganji;
- izpolnjenje posebne zahteve Sklepa, povezane s pravili upravljanja s kreditnim tveganjem, tržnimi tveganji, obrestnim tveganjem, operativnim tveganjem in likvidnostnim tveganjem;
- v povezavi s kapitalom, kapitalskimi zahtevami in ustreznim notranjim kapitalom banke upoštevana določila Sklepa o izračunu kapitala.

(Morebitni pojasnjevalni odstavki.)

Pojasnjevalni odstavek (odstavki) o:

- povzetku morebitnih pomanjkljivosti, ki po revizorjevi oceni sicer niso pomembne, vendar je nanje treba opozoriti, in so bile ugotovljene pri pregledu izpolnjevanja pravil o upravljanju s tveganji iz členov 4 – 12 tega Stališča;
- zbirnih ugotovitvah glede izpolnjevanja revizorjevih priporočil, povezanih s spoštovanjem pravil o upravljanju s tveganji, iz preteklih let;
- povzetku morebitnih bistvenih revizorjevih priporočil, povezanih s spoštovanjem pravil o upravljanju s tveganji.

REVIZOR

Datum
Naslov

Predsednik revizijskega sveta
Slovenskega inštituta za revizijo:

Številka

Ljubljana, 2009